ORĘDOWNIK POWIATU KOZMIŃSKIEGO

Abonament:
kwartalnie: w ekspedycji . . . . 300.00 mk.
„ na poczcie . . . . 330.00 mk.
numer pojedyńczy . . . . 15.00 mk.

Dział urzędowy ⊟ nieurzędowy

Koźmin, sobota dnia 8-go lipca 1922 r.

Ogłoszenia:
wiersz 1-łam. nonp. na str. 6-cio łam. lub miejsce jego 20.00 mk.
wiersz reklamowy nonparelowy na stronie 3-łamowy . 50.00 mk
Dla ogłaszających z poza powiatu 100 % więcej

Nr. 54 | **Za redakcję:** Dział urzędowy: Starostwo; nieurzędowy: E. Kraszewski w Koźminie. Wychodzi 2 razy tyg. Ogłoszenia przyjmuje się do wtorku i piątku godz. 9 przedpoł. | **Druk:** ZAKŁAD GRAFICZNY EDWARDA KRASZEWSKIEGO w KOŹMINIE. Nakład własnej księgarni. Telefon 34. Adres telegraficzny: Orędownik Koźmin | **Rok 35**

Dział urzędowy

Nr. 310. **Paszporty i wizy do wyjazdu na Górny Śląsk.**

Wobec odbywającego się obecnie przez władze polskie stopniowego przejmowania części G. Śląska nie są potrzebne **od dat niżej podanych paszporty i wizy paszportowe** udzielone dotychczas przez konsulat francuskich w Poznaniu na wyjazd do **G. Śląska.**

Od 20. 6. 22 do powiatu Katowice miasta i wieś.

Od 23. 6. 22 do powiatu Lublinieckiego i polskich części powiatów Tarnowskiego Góry, Gliwice wieś, Wielkie Strzelce i Bytom wieś.

Od 29. 6. 22 do powiatu Pszczyńskiego i polskiej części powiatu Zabrze.

Od 4. lipca 1922 do powiatu Rybnickiego.

Począwszy od dat niżej podanych wydawanie wiz paszportowych do miejscowości niemieckiego Górnego Śląska, wymienionych poniżej, nie będzie podlegało więcej kompetencji Konsulatu Francuskiego w Poznaniu, lecz niemieckich władz konsularnych w Polsce.

Od 20. 6. 22 do powiatu Kluczbork i Głogówek.
Od 23. 6. 22 do powiatu Głubczy
Od 26. 6. 22 do powiatu Olesno
Od 29. 6. 22 do powiatu Koźle
Od 4. lipca b. r. do powiatów Racibór miasto i wieś, Gliwice miasto i wieś, Bytom miasto i do części niemieckich powiatów Tarnowskie Góry, Zabrze, Bytom wieś.
Od 9. lipca b. r. do części niemieckich powiatu Wielkie Strzelce.
Od 10. lipca b. r. do powiatu Opole

Począwszy od dnia 11. lipca 1922 r. Konsulat Francuski w Poznaniu nie jest już kompetentnym do wydania wiz paszportowych nu Górny Śląsk.

— Nr. dz. 3851/22 St. —

Koźmin, dnia 3. lipca 1922 r.

Starosta, Czarnecki.

Nr. 311. Na mocy § 218 ustawy wodnej mianowałem z dniem 26. czerwca 1922 r. 1 dz. 170/22 W. B. następujący zarząd spółki drenarskiej. Koźmin

1. jako przewodniczącego p. burmistrza Nowakowskiego Feliksa z Koźmina
2. jako zastępce i pierwszego ławnika gospodarza Srokę z Białego dworu
3. jako drugiego ławnika Walentego Borowskiego z Koźmina
4. jako trzeciego ławnika Wacława Bielawskiego z Koźmina
5. jako zastępcę pierwszego ławnika Jana Misiaka z Białegodworu
6. jako zastępcę drugiego ławnika Michała Kurzawskiego z Koźmina
7. jako zastępcę trzeciego ławnika Stanisława Domicza z Koźmina

Koźmin, dnia 30. czerwca 1922 r.

Starosta, Czarnecki.

Nr. 312. **W sprawie zwalczania cholery drobiu.**

Wobec szerzenia się cholery drobiu w większych rozmiarach niż to wynika z dat statystycznych, należy przypuszczać, iż choroba ta nie jest w myśl § 10 ustawy o chorobach zaraźliwych, przez właścicieli zgłaszana. Ze względu na niebezpieczeństwo, zagrażające ptactwu domowemu, przypominam niniejszem obowiązek zgłaszania chorób u miejscowej władzy policyjnej. Celem skutecznego zwalczania zarazy zaleca się przeprowadzenie szczepień ochronnych.

— L. dz. 3550/22 St. I. —

Koźmin, dnia 30. czerwca 1922 r.

Starosta, w zast. Andrzejczak

Starszy Sekretarz powiatowy

Nr. 313. Następujące osoby zamierzają z powiatu tutejszego wyprowadzić się do Niemiec.

1. Henryk Zachweh, syn gospodarski z Rojewa
2. Karolina Dickert, wdowa z Rojewa wraz z rodziną
3. Edward Hörchmann, osadnik z Głosin pod Borkiem wraz z rodziną.

Osoby i urzędy, mające jakiekolwiek pretensje do powyższych osób, zechcą się w przeciągu 6 dni w tutajszem Starostwie pokój nr. 3 zgosić.

— L. dz. 4109/22 St. A. —

Koźmin, 5. lipca 1922 r.

Starosta, w zast. Andrzejczak.

Nr. 314. W miesiącu czerwcu udzielono jednę kartę myśliwską kupcowi Michałowi Roszakowi z Koźmina.

— L. dz. 4052/22 St. a. —

Koźmin, dnia 3. lipca 1922 r.

Starosta, Czarnecki.

Obwieszczenie

W uzupełnieniu naszego obwieszczenia z dnia 20. 9. 1921 r. podajemy niniejszem do wiadomości, że w myśl Rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej utworzone zostały jeszcze dalsze grupy zarobkowe miarodajne dla określenia zasiłków pieniężnych i składek.

Ubezpieczonych stosownie do zarobku dzieli się od 1 lipca b. r. na następujące grupy zarobkowe:

Grupa zarobkowa	Dla zarabiających			Płaca ustawowa wynosi dzienn. mk.
	dziennie mk	albo tygodniowo mk.	albo miesięcznie mk.	
1—30	pozostaje bez zmiany			
31	ponad 600 do 700	ponad 3 600 do 4 200	ponad 15 000 do 17 500	650
32	„ 700 „ 800	„ 4 200 „ 4 800	„ 17 500 „ 20 000	750
33	„ 800 „ 900	„ 4 800 „ 5 400	„ 20 000 „ 22 500	850
34	„ 900 „ 1 000	„ 5 400 „ 6 000	„ 22 500 „ 25 000	950
35	„ 1 000 „ 1 100	„ 6 000 „ 6 600	„ 25 000 „ 27 500	1 050
36	„ 1 100 „ 1 200	„ 6 600 „ 7 200	„ 27 500 „ 30 000	1 150
37	„ 1 200 „ 1 300	„ 7 200 „ 7 800	„ 30 000 „ 32 500	1 250
38	„ 1 300 „ 1 400	„ 7 800 „ 8 400	„ 32 500 „ 35 000	1 350
39	„ 1 400 „ 1 500	„ 8 400 „ 9 000	„ 35 000 „ 37 500	1 450
40	„ 1 500 „ 1 600	„ 9 000 „ 9 600	„ 37 500 „ 40 000	1 550
41	„ 1 600 „ 1 700	„ 9 600 „ 10 200	„ 40 000 „ 42 500	1 650
42	„ 1 700 „ 1 800	„ 10 200 „ 10 800	„ 42 500 „ 45 000	1 750
43	„ 1 800 „ 1 900	„ 10 800 „ 11 400	„ 45 000 „ 47 500	1 850
44	„ 1 900 „ 2 000	„ 11 400 „ 12 000	„ 47 500 „ 50 000	1 950
45	„ 2000	„ 12 000	„ 50 000	2 050

Zasiłek pieniężny
przewidziany w paragrafie 28 statutu wynosi:

dla zaliczonych do grupy 1—30 bez zmiany

dla zaliczonych do grupy	31	. 390 mk. dziennie
„ „ „ „	32	. 450 „ „
„ „ „ „	33	. 510 „ „
„ „ „ „	34	. 570 „ „
„ „ „ „	35	. 630 „ „
„ „ „ „	36	. 690 „ „
„ „ „ „	37	. 750 „ „
„ „ „ „	38	. 810 „ „
„ „ „ „	39	. 870 „ „
„ „ „ „	40	. 930 „ „
„ „ „ „	41	. 990 „ „
„ „ „ „	42	. 1 050 „ „
„ „ „ „	43	. 1 110 „ „
„ „ „ „	44	. 1 170 „ „
„ „ „ „	45	. 1 230 „ „

Zasiłek domowy
przewidziany w paragrafie 35a wynosi:

dla zaliczonych do grupy 1—30 bez zmiany

dla zaliczonych do grupy	31	. 195 mk. dziennie
„ „ „ „	32	. 225 „ „
„ „ „ „	33	. 255 „ „
„ „ „ „	34	. 285 „ „
„ „ „ „	35	. 315 „ „
„ „ „ „	36	. 345 „ „
„ „ „ „	37	. 375 „ „
„ „ „ „	38	. 405 „ „
„ „ „ „	39	. 435 „ „
„ „ „ „	40	. 465 „ „
„ „ „ „	41	. 495 „ „
„ „ „ „	42	. 525 „ „
„ „ „ „	43	. 555 „ „
„ „ „ „	44	. 585 „ „
„ „ „ „	45	. 615 „ „

Zasiłek domowy pieniężny
przewidziany w paragrafie 33b wynosi:

dla zaliczonych do grupy 1—30 bez zmiany

dla zaliczonych do grupy	31	. 65 mk. dziennie
„ „ „ „	32	. 75 „ „
„ „ „ „	33	. 85 „ „
„ „ „ „	34	. 95 „ „
„ „ „ „	35	. 105 „ „
„ „ „ „	36	. 115 „ „
„ „ „ „	37	. 125 „ „
„ „ „ „	38	. 135 „ „
„ „ „ „	39	. 145 „ „
„ „ „ „	40	. 155 „ „
„ „ „ „	41	. 165 „ „
„ „ „ „	42	. 175 „ „
„ „ „ „	43	. 185 „ „
„ „ „ „	44	. 195 „ „
„ „ „ „	45	. 205 „ „

Zasiłek pogrzebowy, przewidziany w paragrafie 36 wynosi:

dla zaliczonych do grupy 1—30 bez zmiany

dla zaliczonych do grupy	31	. 13 650 mk.
„ „ „ „	32	. 15 750 „
„ „ „ „	33	. 17 850 „
„ „ „ „	34	. 19 950 „
„ „ „ „	35	. 22 050 „
„ „ „ „	36	. 24 150 „
„ „ „ „	37	. 26 250 „
„ „ „ „	38	. 28 350 „
„ „ „ „	39	. 30 450 „
„ „ „ „	40	. 32 550 „
„ „ „ „	41	. 34 650 „
„ „ „ „	42	. 36 750 „
„ „ „ „	43	. 38 850 „
„ „ „ „	44	. 40 950 „
„ „ „ „	45	. 43 050 „

(Dokończenie na następnej stronie).

Zasiłek pogrzebowy,
przewidziany w paragrafie 44 wynosi:
jeżeli członek zaliczony jest do grupy 1—30 bez zmiany

jeżeli członek zaliczony jest do grupy	31 -	6 825 mk.
„ „ „ „ „ „	32 -	7 875 „
„ „ „ „ „ „	33 -	8 925 „
„ „ „ „ „ „	34 -	9 975 „
„ „ „ „ „ „	35 -	11 025 „
„ „ „ „ „ „	36 -	12 075 „
„ „ „ „ „ „	37 -	13 125 „
„ „ „ „ „ „	38 -	14 175 „
„ „ „ „ „ „	39 -	15 225 „
„ „ „ „ „ „	40 -	16 275 „
„ „ „ „ „ „	41 -	17 225 „
„ „ „ „ „ „	42 -	18 275 „
„ „ „ „ „ „	43 -	19 325 „
„ „ „ „ „ „	44 -	20 875 „
„ „ „ „ „ „	45 -	21 425 „

Składka przewidziana w paragrafie 61
w wysokości 6 1/2 % płacy ustawowej wynosi:
w grupie 1—30 jak dotychczas

w grupie	31	295,80	mk. tygodniowo
„ „	32	341,30	„ „
„ „	33	386,80	„ „
„ „	34	342,30	„ „
„ „	35	477,80	„ „
„ „	36	523,30	„ „
„ „	37	568,80	„ „
„ „	38	614,30	„ „
„ „	39	659,80	„ „
„ „	40	705,30	„ „
„ „	41	750,80	„ „
„ „	42	796,30	„ „
„ „	43	841,80	„ „
„ „	44	887,30	„ „
„ „	45	932,80	„ „

W myśl § 62 statutu za członków zaliczonych do grupy 1—30 płacą członkowie i pracodawcy jak dotąd

w	31	grupie płacą członkowie	118,30	mk., pracodawcy	177,50	mk.	tygodniowo
„	32	„ „ „	136,50	„ „	204,80	„	„
„	33	„ „ „	154,70	„ „	232,80	„	„
„	34	„ „ „	172,90	„ „	259,40	„	„
„	35	„ „ „	191,10	„ „	286,70	„	„
„	46	„ „ „	209,30	„ „	314,—	„	„
„	37	„ „ „	227,50	„ „	341,30	„	„
„	38	„ „ „	245,70	„ „	368,60	„	„
„	39	„ „ „	263,90	„ „	395,90	„	„
„	40	„ „ „	282,10	„ „	423,20	„	„
„	41	„ „ „	300,30	„ „	450,50	„	„
„	42	„ „ „	318,50	„ „	477,80	„	„
„	43	„ „ „	336,70	„ „	505,10	„	„
„	44	„ „ „	354,90	„ „	532,40	„	„
„	45	„ „ „	373,10	„ „	559,70	„	„

Powyższe zmiany obowiązują od 1 lipca 1922 roku.

Wzywa się zatem wszystkich pracodawców do zgłoszenia wysokości zarobków wzgl. podanie ilości świadczeń w naturze celem przeprowadzenia nowej klasyfikacji ubezpieczonych.

Koźmin, dnia 6 lipca 1922 roku.

Powiatowa Kasa Chorych w Koźminie

Przewodniczący Zarządu — *M. Jacek*
Dyrektor — *Portaszkiewicz*

Odezwa do Społeczeństwa.

Dziś, nie o datki, lecz o pomoc moralną i podpisy.

Zrządaniem Opatrzności powtorna wojna pochłaniająca miljony istnień, cudem wstrzesiła POLSKĘ.

Podwalinami jej grusy, mogiły, krocie kalek, wdów i sierot.

OJCZYZNO! Na apel Twój poszliśmy wszyscy, młodzi i silni, starcy i słabi, kobiety i dzieci — ponowny stał się cud.

Kto jutro stanie do broni wobec nowej groźby, jeżeli chleba nie mamy dla wczorajszych bohaterów. —

OJCZYZNO! My dziś wołamy do Ciebie, zlituj się nad męczennikami Twojemi. —

Po jałmużnę ręki nie wyciągamy, głosem rozpaczy wołamy, by Państwo spełniło powinność wobec tych, którzy krwią przelaną i cierpieniem budowali jego fundamenty. Powinność tę uznał Sejm Ustawodawczy dnia 18-go marca 1921 r., uchwalając dla inwalidów, wdów i sierot.

A RZĄD?????? — Rząd tak hojny dla wielu, nie potrafił dotąd uchwały w życie wprowadzić,

nie potrafił, czy nie chciał? —

A dziś już tak późno, zaopatrzenie wystarczające 15 miesięcy temu, nie pokryje długów, nie odszkoduje sprzedanej odzieży i resztek mienia pozbytego.

Niestety uchwała i głos Sejmu nie wystarczyły i niesklonily Rządu do wykonania ustawy, niech więc opinja publiczna przemówi, niech głosem donośnym zmusi Rząd do zpełnienia najświętszego obowiązku.

Obywatele!

Niech nikt swego podpisu nie odmówi, protest całego narodu niech poprze żądanie cierpiących i głodujących rzesz, niech społeczeństwo całe wystąpi — przeciwko zarządzeniom krzywdzącym najlepszych synów Ojczyzny.

Zarząd Wielkopolsk. Okręgu Wojewódzkiego Związku Inwalidów Wojennych.

(—) Ludwik Stachecki, przewodniczęcy

(—) Stanislaw Machliński sekretarz (—) Florjan Koralewski skarbnik

(—) Julietta Przyjemska (—) Edmund Bigoński, poseł.

Zarząd Związku Inwalidów Wojennych podając powyższą odezwę do wiadomości publicznej ma nadzieję, że żaden prawy Polak miłujący wyswobodzoną Ojczyznę podpisu swego nie odmówi. Żywimy więc przekonanie, iż inwalidzi i wdowy, którzy zajmować się będą zbieraniem podpisów nigdzie na przykrości społeczeństwa narażeni nie będą.

Zjazd Biskupów w Częstochowie

W roku bieżącym na doroczny zjazd Biskupów Polskich przybyło 26 pasterzy do Częstochowy. Obrady rozpoczęto dnia 21 z. m. Mszą św., odprawioną w kaplicy Matki Boskiej przez arcybiskupa lwowskiego J. Bilczewskiego. Kardynałowie: E. Dalbor i A. Kakowski z powodu złego stanu zdrowia nie mogli wziąć udziału w Zjeździe, któremu przesłali gorące życzenia pomyślnego skutku narad. Po Mszy św. odśpiewano „Te Deum laudamus" na podziękowanie Bogu za powrót części prastarej dzielnicy Piastowej, Górnego Śląska do Macierzy.

Po zagajeniu zjazdu przez przawodniczącego i przyjęciu porządku dziennego, zebrani wysłali telegramy: 1) do Ojca św. z wyrazami czci, miłości i bezwzględnego oddania się Głowie Kościoła, 2) z pozdrowieniem Górnoślązaków zjednoczonych z Polską i ze słowami pociechy dla tych, którzy zostali poza kordonem, 3) z powitaniem i prośbą o modlitwę do Nuncjusza Apostolskiego.

Zjazd zajął się sprawą utworzenia samodzielnego biskupstwa na Śląsku. Zastanawiał się nad środkami pomocy dla tych, którzy cierpią prześladowanie pod rządami bolszewików i w zakresie swej kompetencji poczynił w tym kierunku odpowiednie kroki.

Pragnąc szczęścia wiecznego i doczesnego współrodaków, Zjazd baczną zwrócił uwagę na te wszystkie czynności, które pragną osłabić u nas wiarę, spójnię z kościołem, obniżyć moralność, aby w tem sposób Polskę osłabioną, podzieloną, wyczerpaną z sił moralnych tem łatwiej opanować i zniszczyć. Szereg uchwał w tym kierunku powziętych będzie stopniowo wprowadzanych w życie. Zjazd ufa, że wszyscy miłujący Boga, Kościół, Ojczyznę, wierni katolicy, gorący patrjoci, będą dopomali w pracy pasterzom. Nasze organizacje, jak Ligi katolickie, stowarzyszeń pracujących w fabrykach, warsztatach, na roli, stowarzyszeń młodzieży, sodalicji i inne wielce przyczyniają się do ugruntowania w Polsce zasad nauki Chrystusowej, stąd sprawę tych stowarzyszeń zjazd pilnie badał.

Zjazd rozważał sposoby pogłębienia u nas znajomości zasad wiary, podniesienia poziomu wykształcenia w duchu wiary, rozwoju seminarjów duchownych, fakultetów teologicznych, uniwersytetu w Lublinie, przeciwdziałania propagandzie szkalowania i potwarzy. Zjazd zastanawiał się nad tem wszystkim, co współrodaków dzieli, sieje nienawiść wśród warstw społeczeństwa, obrządków religijnych i na sposobami usunięcia tych objawów.

Zjazd badał wreszcie sposoby usunięcia ograniczeń Kościoła w Polsce, którym, niestety, aż do obecnej chwili podlega, pomimo zapewnionej w Konstytucji wolności dla Kościoła i stanowcze w tym kierunku powziął zarządzenia, jak również i w sprawie uposażenia duchowieństwa, które w wielu miejscach pozbawione jest środków do życia i nie jest w stanie odpowiadać na korespondencją rządową (statystyki i inne), nie mając nawet czem opłacać poczty. I w tym kierunku powzięto uchwały, któreby zakończyły nieznośny stan rzeczy, gdyż z jednej strony rząd przystępuje do parcelacji ziemi kościelnej bez porozumienia się ze Stolica Apostolską, jak tego żąda uchwała sejmowa, a z drugiej rząd nie troszczy się o zapewnienie możliwych warunków egzystencji dla duchowieństwa, służby kościelnej i instytucji kościelnych.

Pod koniec zjazdu otrzymano od Ojca św. w odpowiedzi na telegram zjazdu, telegram z błogosławieństwem dla prac Zjazdu. Obrady zakończono 25 czerwca uroczystem „Te Deum laudamus".

Sprawy polskie

ODZNACZENIE PADEREWSKIEGO

Uniwersytet Columbia w Nowym Jorku, jeden z najstarszych na drugiej połkuli, istniejący już 168 lat, odznaczył I. J. Paderewskiego stopniem honorowego doktora i doręczył mu dyplom i insygnia w obecności senatu i ciała profesorskiego, ambasadorów i ministrów państw sprzymierzonych i licznych członków kongresu, którzy na tę uroczystość umyślnie przybyli do Waszyngtonu.

Rektor Uniwersytetu w gorących słowach podniósł szczytne stanowisko Paderewskiego w dziejowych zdarzeniach naszych czasów, jego wiekopomne zasługi w sprawie utrwalenia w stosunku państw i narodów zasad sprawiedliwości i braterstwa i jego wierną przyjaźń dla stanów Zjednoczonych, nazywając Paderewskiego wśród niekończących się oklasków łącznikiem duchowym między Ameryką i Polską.

Paderewski odpowiedział w dłuższej przemowie, w której wykazał wspólność ideałów Ameryki i Polski. Wśród głębokiej ciszy odmalował Paderewski wzruszający obraz polskiej pracy narodowej, wybijającej się wśród nieustannych trudności, i wykazującej na każdem polu zdumiewające wyniki. Kończąc swą

mowę podziękował Uniwersytetomi za odznaczenie, które, jak się wyraził, odnosi nie do siebie, ale do pracy polskiej.

Całe świetne i bardzo liczne audytorjum powstało z miejsc, wołając: Niech żyje Paderewski, cześć Polsce.

Obok Paderewskiego otrzymali honorowy doktorat W. P. Harding, znany autor Augustus Thomas i ambasador belgijski do Stanów Zjednoczonych baron de Cartier de Marchienne.

DĄBAL PRZED SĄDEM

Warszawa, 3. 7. (AW.) Dziś w sądzie okręgowym rozpoczęła się rozprawa przeciwko posłowi Tomaszowi Dąbalowi, komuniście, siedzącemu pod kluczem od mniejwięcej połowy listopada, kiedy to Sejm wyraził swą zgodę na ściganie sądowne zwolennika Trockiego i Lenina. Dąbal staje przed sądem jako oskarżony o publicznie podszczuwanie zamachów na obecny ustrój państwa. Badany przes sędziego śledczego Dąbal nie przyznał się do zarzucanych mu czynów i doręczonego mu aktu oskarżenie nie przyjął. W sprawie tej powołano 55 świadków. W sprawie tej oskarża podprokurator Rettinger, broni adwokat Duracz, przewodniczący senatu jest sędzia Gumiński, członkami sędziowe Grzybowski i Krassowski.

OBJĘCIE 5 STREFY G. Śląska

(Dziś rozpoczynają się ewakuacje) Karowice W poniedziałek rozpoczęła się ewakuacja 5 strefy. Po polskiej stronie są to powiat rybnicki, część raciborskiego i część gliwickiego. W poniedziałek odbyło się przyjęcie władzy i zmiana sztandarów. Dziś wkroczyły wojska polskie.

Wiadomości pozamiejscowe

Miljonówka. W ostatniem ciągnieniu wygrana padła na numer 1 357 851, sprzedany w P. K. P. w Łodzi.

Dotychczas nie zostały podjęte następujące numery wygranych miljonówek, których posiadacze dotąd są nidznani; 0 188 747, — 0 470 094, — 1 054 599, — 1 787 047, — 2 154 313 i 2 486 758.

Fałszywe banknoty polskie. Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa donosi, że pojawiły się w obiegu dwa typy fałszywych banknotów po mk. 500 (zielone) dwa typy fałszywych banknotów po mk. 1 000 z datą 23. sierpnia 1919 roku (fioletowe) i jeden typ banknotu fałszywego 5000 mk. z datą 7. lutego 1920 r. Falsyfikaty z wyjątkiem fałszywego banknotu 500-markowego II. typu wykonano na ogół nieudatnie, na papierze zwyczajnym. Fałszywy banknot 500-markowy typ I. Rysunek został wykonany został bardzo nieudatnie. Druk i numeracja większe i niekształtne. Wizerunek Królowej Jadwigi zamazany. Tło głównego napisu odmienne, niedokładne, linje przerywane. Ornamentacja ze stylizowanych kwiatów, łodyg liści, oraz festonów występują niewyraźnie. Falsyfikat wykonany w kolorze jasno-zielonym z odcieniem w szczegółach ciemno-bronzowym. Numeracja odmienna. Fałsuywy banknot 500-markowy typ II: Wykonany na papierze zbliżonym do papieru, używanego przy druku banknotów autentycznych, ze znakami wodnemi. Tło główne napisu składa się z linji jasno-bronzowych, na banknotach zaś autentycznych siatka tła utworzona jest z równoległych prostych linji ciemno-bronzowych i falistych linji czarnych. Ornamentacje ze stylizowanych łodyg, kwiatów, liści oraz feston występują niewyraźnie. Kolory farb brudne. Numeracja odmienna.

Dodatek dla urzędników. Na lipiec przyznano urzędnikom państwowem ten sam dodatek, co w czerwcu, tj. 60 procent pensji.

Poza tem urzędnicy otrzymują także 20 procent dodatku dotychczasowych pensyj zasadniczych, uchwalonego przez Radę ministrów, jako stałe podwyższnnie pensyj urzędniczych.

Ciekawe nowiny

W SERCU AFRYKI

Z książki p. Dugada Campbella „In the heart od Bantuland“ — W sercu kraju Bantu — wyjmujemy różne zabawne i zajmujące szczegóły o zwyczajach i niebezpieczeństwach tych okolic.

Spędziwszy 30 lat w Afryce, przebył Campbell niejedno niebezpieczeństwo. I tak gyd rzzu pewnego sedział na werandzie swego bungalow nad jeziorem Mwern, lampart w pogoni za kurczęciem dał susa ponad jego głową. W innym domo kucharz, który mu co wiecór przynosił obiad, uciekać musiał kilkakrotnie przed goniącym go lwem. Najmniej sympatji ma p. Campell dla krokodyli, który nazywa „najobrzydliwszymi i najbardziej niegentlemeńskim stworzeniami całej Afryki“. W niektórych ustępach jego książki krajowcy nie mniej wstretni sa od dzikich bestyj, w innych znów pełni są uroku, zalet i podobni do innych stworzeń ludzkich. Opis wielkiego wojennego tańca nie daje nam natomiast wielce uroczego o ludziach pojęcia.

Każdy z wojowników tańczył z głową lub głowami ofiar przez niego zabitych, wiszącemi za włosy z jego ust, wyskakiwali tu i tam, strzelając ze swej strzelby, aż znużony i spocony składał głowy ofiar u stóp wodza. Gdy wszyscy wojownicy złożyli całą górę tych strasźliwych trofeów, na których na każdej z osobna wódz kładł nogę na znak zwycięstwa, rozpoczął się taniec królowej Mahangi, który wszystkich wprawił w ekstazę. Kobiety wysypywały jej ścieżkę liśćmi zielonemi, a ona tańczyła swój słynny taniec o motywach tańca Salomn. Festyn zakończył się skokami grubego i nieforemnego jak kiełbasa wodza, który pomimo skomplikowanych ruchach wśród ogólnego poklasku i śpiewów i mów na cześć wojowników i ich przywódcy“.

Sprawiedliwość jest bardzo surowa, a w niektórych okolicach oskarżony udowodnić może swoją niewinność, przepływając bądź to zaludnioną krokodylami kałużę, bądź to poddając się próbie pieprzu. Próba ta popularnie w West Luba polega na wypaleniu fajki, w której tytoń zmieszany jest z czerwonym pieprzem i innemi wywołującemi ślinę dodatkami. Ogromną taką fajkę musi oskarżony wypalić, nie splunąwszy ani rezu, inaczej wina jest udowodniona i skazany jest na śmierć. Czasem ramię sprawiedliwości dosięga i takich, którzy dalece są wszelkiego przewinienia. I tak dobry myśliwy może spotkać się z utratą wzroku, by nigdy już dla innego kacyka zwierzyny nie ubił. Taki sam los spotyka zdolnych muzykantów, by żadnych innych uszu oprócz swego pana cieszyć muzyką nie mogli.

Dzieci krajowców w wielu rzeczach nie różnią się od dzieci na całym świecie. Dziewczęta same fabrykują swoje lalki z kukurydzy, robiąc im głowy z gliny, a oczy i usta z paciorków. Owająą je w tkanine z kory i noszą na grzbiecie jak matki murzyńskie swoje dzieci, tuląc je do siebie, dając im piszczotliwe nazwy. Jeżeli dziewczynka umiera, młodsza siostra dziedziczy lalkę, jeżeli zaś siostry nie miała, lalkę grzebią z właścicielką we wspólnym grobie. Tak samo jak u nas bawią się dzieci „w gotowaniu“ i same robią sobie drobne meble i sprzęty domowe.

Cała rodzina zajmuje się żywo drobnemi dziećmi, ciotki i wujowie cieszą się i komentują pierwsze kroki i słowa. A przecież dzieciobójstwo jest w Afryce rzeczą bardzo rozpowszechioną. Jeśeli niemowię wykłuje górny ząb przed dolnym, czeka go śmierć przez utopienie. Sąsiedzi tworzą mały pochód, który udaje się z dzieckiem nad rzekę. Nad brzegiem, wyraziwszy jeszcze raz matce współczucie, podnoszą dziecko do góry i przemawiają: „Biedne małe dzici, jesteś „Chinkula“, nieszczęśliwe dziecko szkoda że przyszedłeś, ale teraz musisz powrócić, chociaż chętnie zatrzymalibyśmy cię. Zegnaj maleństwo, odjedź stąd“. Poczem ostrożnie rzucają je do rzeki, gdzie wkrótce pada ofiarą krokodyla.